Oponentský posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Michael Beneš
Název práce: Komentovaný překlad vybraných kapitol z knihy "Lamaistische Tanzmasken"
Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.
Oponent: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5)[1] Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5)[2] Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5)[2] Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlepy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	3
D (1-5)[1] Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5)[2] Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	12

Student si zvolil nelehký originál. Překlad je veskrze zdařilý, ale komentář vykazuje nedostatky z hlediska struktury. Místy se vyskytují překlepy, nesprávné či neúplné formulace.

PŘEKLAD

Náročné přepisy autor doplňuje o další transkripci, což přidává překladu na hodnotě. Student nepochybně vynaložil na překlad nemalé úsilí, většinově je překlad zdařilý.

- + větší rozsah textu, než je požadováno
- + terminologicky náročný text
- + typografie – správné zachovávání rozhraní řezu/fontu u slov a interpunkce, použití speciálních znaků (výjimku tvoří ř. 201)

Velmi zdařilá řešení: např. ř. 9n, 192n

Dílčí nedostatky – významová rovina:

- Kügelchen: namísto (kostěné) „koule“ spíše: kuličky (11)
- Annahme des Buddhismus: namísto „konvertování“ spíše: přijetí buddhismu – konverze = z jednoho náboženství/vyznání na jiné; přijetí má širší význam (11)
- Einführung des Buddhismus: namísto „přijetí“ spíše: zavedení buddhismu (16)
- Ausdruckskraft: namísto „maska acarovy tváře v celé své kráse“ spíše: ‚s nezkrotným výrazem‘, ‚se svou mimořádnou expresivitou‘ nebo výraz „kráse“ uvést v uvozovkách – maska je totiž obzvlášť odpudivá (popisek pod obrázkem, s. 20)
- prachtvoll: namísto „přenádhernou masku“ spíše: bohatě zdobenou (opulentní) – jedná se o „děsivého krále nad mrtvými“ (popisek pod obrázkem, s. 23)

Formulační rovina:

- se sestává (s. 5)
- o což se celé mysterium pokoušel (s. 10, spíše: po dobu celého…)
- valence: Mniši poté přivolávali [koho?] za zvuků trumpet a činel. (10)
- maska s otevřenou pusou – spíše: ústy (14)
- řezavě červený – správně je řeřavě červený (14)
- plešatá hlava – spíše: prostovlasá (17)
- našponovaná podobizna – spíše: napnutá (21)
- neplatil ani korunu – spíše: nezaplatil (vůbec) nic (26)

Formální úprava, technická stránka:

- přetahování předložek ksvzKSVZ není dodrženo všude
- překlepy (str. 3, ř. 373)

Doporučení:

- vyhýbat se redundantním výrazům („malá soška“, s. 8)

KOMENTÁŘ

Přiřazení jevů ke kategoriím:

- Problematika pasiva (s. 38) je zařazena do kategorie Syntax (3-2-2-5).
- Proč není uvedena kategorie stylistická? Stylistická figura aliterace (41) je uvedena v kategorii lexikum (3-2-26).
- Problematika slovesného rodu a participií je zařazena do kategorie Syntaktická rovina (3-4-2)

- Na rozdíl od ostatních kategorií téže hierarchické úrovně není kategorie Morfologická rovina (3-4-3) dále členěna (jevy „man“, vidy a „es“ tak jsou uvedeny ve volném výčtu.

Věcná rovina:

- Mongolica Pragensia jsou deník? (na několika místech)
- U pojednání o vzniku textu knihy by měl být uveden zdroj (str. 31).
- „zachovat všechny tři informační složky jazyka“ – máte na mysli výrazové složky? (43)
- Výklad o tématu a rématu je opakováním obecně známých skutečností (53).

Formulační rovina:

- se udávalo (s. 29)
- kniha proběhla revizí (32)
- komplikuje percepci (správně: recepci) (32)
- konfiguruje: „V textu konfiguruje autor se starším označením pro hlavní mongolské město, a sice Urga“ (34)
- lid prováděl zvyklosti (36)
- kočovníci se vraceli do svých domovů (spíše: stanovišť, táborů) (36)
- defektní spojení: „takže vedle příznakových slov jako například:“ (40)
- autor řeší svoji osobu (41)
- pravopis příjmení u Otokara Fischera – nikoli Fišer!! (42)
- překlepy: str. 43 (méně nápadný věci se týká, díla staršího díla)
- a to při nichž (44)
- prohodil jsem části věty (71)

Vhodné aspekty

- použití fotografií a zdůvodnění tohoto rozhodnutí (41)
- promyšlená strategie nakládání s cizojazyčnými termíny (48)
- substituce výrazových prostředků, které při překladu bylo nutné obětovat
- rešerše v ČNK, vč. grafů (64)

OTÁZKY K DISKUSI

- Vysvětlete stanovisko „Jelikož text vznikl v NDR, v Lipsku, tak nenese žádné specifické znaky regionálních podob či nářečí, volím překlad do spisovné češtiny.“ (s. 34), zejména pokud jde o kauzalitu („Jelikož…“)
- Upřesněte míru shody mezi již existujícími pasážemi překladu (text L. Chaloupkové) a Vaším překladem (srov. str. 47).

V Praze dne: 30.08.2022

Oponent práce: